

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Вченої ради
факультету лінгвістики

Наталія САЄНКО

20 21 р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ
З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(всі спеціальності, крім 035 Філологія)**

**третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
для здобуття наукового ступеня доктора філософії**

Ухвалено Вченою радою факультету лінгвістики
(протокол від 25 січня 2021 р. №7)

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Геополітичне положення та сучасний економічний стан України, а також процес інтеграції в Європу вимагають володіння іноземними мовами як обов'язкового компонента вищої освіти.

Законом України «Про вищу освіту», постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», наказом МОН України від 15 жовтня 2020 року № 1274 «Про затвердження Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 році» та Правил прийому до КПІ ім. Ігоря Сікорського (далі – Університету) передбачено складання вступниками до аспірантури вступного іспиту з однієї з іноземних мов (за вибором Вченої ради закладу вищої освіти в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти).

Програма випробування з іноземної мови для вступу на третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти (доктор філософії) складена для вступників всіх спеціальностей, крім 035 «Філологія», та відповідає Додатку до Правил прийому до Університету для здобуття ступеня доктора філософії.

На навчання для здобуття ступеня доктора філософії приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

Іноземці, які прибувають до України з метою навчання, вступають до аспірантури за акредитованими освітньо-науковими програмами. Зарахування для навчання в аспірантурі вступників з числа іноземців на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб може здійснюватися упродовж року.

Вступне випробування проводиться предметною комісією у кількості 3-5 осіб, які призначаються наказом по Університету, вільно володіють відповідною іноземною мовою і за рішенням Вченої ради можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступника.

Згідно з Умовами прийому на навчання для здобуття вищої освіти України (Наказ МОН від 15 жовтня 2020 року № 1274, Глава VII, п.5), вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій мовної освіти або аналогічного рівня); німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій мовної освіти або аналогічного рівня); французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій мовної освіти або аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом.

2. ВИМОГИ ДО ВСТУПУ

Вступники до аспірантури повинні демонструвати високий рівень професійно орієнтованої міжкультурної комунікативної компетентності як складника діяльній компетентності (не нижче рівня B2 відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій Ради Європи з питань мовної освіти).

Професійно орієнтована міжкультурна комунікативна компетентність включає знання, навички і вміння, які забезпечують кваліфіковану професійну діяльність у приватній, суспільній, професійній та освітньо-науковій сферах спілкування іноземною мовою в багатонаціональному суспільстві, а також знання щодо застосування невербальних засобів спілкування (формули, графіки, жести, міміка) у міжкультурній комунікації.

Мовленнєві вміння (рівень B2)

1. Аудіювання

- розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході обговорень, дебатів, доповідей, бесід, що за темою пов'язані з навчанням та спеціальністю;
- розуміти обговорення проблем загальнонаукового та професійно-орієнтованого характеру, що має на меті досягнення порозуміння;
- розуміти повідомлення та інструкції в академічному та професійному середовищі;
- розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання;
- визначити позицію і точку зору мовця.

2. Говоріння

а) Діалогічне мовлення:

- реагувати на основні ідеї та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час обговорень, дискусій, бесід, що пов'язані з навчанням та професією;
- чітко аргументувати відносно актуальних тем в академічному та професійному житті (на семінарах, конференціях, зустрічах);
- бути здатними ефективно спілкуватися іноземною мовою у професійному середовищі і вміти розпочинати розмову без підготовки, знати, як підтримати дискусію, попросити повторити або перефразувати вислів, вміти висловлювати власні погляди і думки, пропонувати співрозмовнику висловлювати власні думки, заохочувати співрозмовника до продовження дискусії, повторити частину того, що сказав співрозмовник, для підтвердження взаєморозуміння, запитати більш деталізовану інформацію, брати на себе ініціативу в розмові, розвивати аргументацію;
- поводитись адекватно у типових академічних і в професійних ситуаціях (на конференціях, дискусіях, дебатах, бесідах);

- володіти мовленнєвим етикетом спілкування (мовними моделями звертання, ввічливості, вибачення, погодження тощо);
- виконувати широку низку мовленнєвих функцій і реагувати на них, гнучко користуючись загальноживаними фразами.

б) Монологічне мовлення:

- чітко виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями, щодо широкого кола тем академічного та професійного спрямування;
- продукувати чіткий, детальний монолог з широкого кола тем, пов'язаних з навчанням та спеціальністю;
- користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткий, логічно поєднаний дискурс.

3. Читання

- розуміти автентичні тексти, пов'язані з навчанням та спеціальністю, з підручників, популярних та спеціалізованих журналів та джерел Інтернет;
- уміння швидко визначити зміст і доречність нових джерел, статей і звітів з метою пошуку інформації з широкого кола навчальних та професійних тем
- розуміти головну ідею та знаходити необхідну інформацію в автентичній технічній літературі за фахом;
- уміння передбачати основну інформацію тексту за його заголовковою частиною та ілюстративним матеріалом, що супроводжує текст (прогнозуюче читання);
- уміння здійснювати ознайомче читання автентичних технічних текстів для отримання інформації;
- уміння накопичувати інформацію з різних джерел для подальшого її використання (на презентаціях, конференціях, дискусіях в академічному навчальному середовищі, а також у подальшій науковій роботі);
- здійснювати читання з метою поповнення термінологічного словника;
- уміння розуміти статті, звіти і доповіді з сучасної навчальної і професійної тематики, розуміти позицію автора та виділяти найважливіші місця;
- розуміти розгорнуті інструкції по роботі устаткування / обладнання;
- розуміти графіки, діаграми та рисунки;
- розуміти автентичну академічну та професійну кореспонденцію (листи, факси, електронні повідомлення тощо);
- розуміти інформацію рекламних матеріалів.

4. Письмо

- писати зрозумілі, деталізовані тексти різного спрямування, пов'язані з особистою та професійною сферами;
- писати анотації до неадаптованих технічних текстів за фахом;
- писати реферати на основі автентичної технічної літератури за фахом;
- укладати термінологічні словники за фахом на базі автентичної технічної літератури;
- складати тексти презентацій, використовуючи автентичні науково-технічні матеріали за фахом;
- готувати та продукувати ділову та професійну кореспонденцію (листи, звіти, технічну документацію, технічні інструкції);
- писати з високим ступенем коректності резюме, лист-заяву на роботу, звіти на професійну тематику, статті, тези доповідей, конспект, інструкцію, академічні есе;
- заповнювати бланки для академічних та професійних цілей з високим ступенем граматичної коректності;
- користуватися засобами міжфразового зв'язку;
- вичитувати та редагувати роботу.

5. Переклад:

На лексичному рівні:

- знання необхідного мінімуму слів та типових словосполучень;
- вміння визначити значення незнайомих слів за контекстом або керуючись принципами словотворення;
- вміння перекладати терміни;

На граматичному рівні:

- вміння визначати та перекладати необхідне значення багатозначних слів, а також знати спеціальні способи перекладу деяких форм та конструкцій, які пов'язані з перебудовою речення;
- вміння перекладати складні за будовою речення.

Інші знання:

- знання функціонування текстів різних видів науково-технічної літератури: технічна книга, монографія, стаття з технічного журналу, технічний опис, патент, технічний довідник, каталог;
- знання особливостей використання допоміжної літератури, перед усім, спеціальних словників і довідників.

Мовні вміння (рівеньB2)

Для вступу в аспірантуру студенти повинні мати робочі знання:

- граматичних структур, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і

продукування широкого кола текстів в академічній та професійній сферах;

- правил синтаксису, щоб дати можливість розпізнавати і продукувати широке коло текстів в академічній та професійній сферах;
- широкого діапазону словникового запасу (у тому числі термінології), що є необхідним в академічній та професійній сферах;
- мовних форм, властивих для офіційних та розмовних реєстрів.
- особливостей перекладу, реферування та анотування різножанрових текстів державною та іноземною мовами.

3. СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Вступний іспит перевіряє рівень комунікативної компетентності вступника у межах професійної і фахової тематики відповідно до рівня володіння мовою B2. Іспит складається з письмової та усної частин.

Письмова робота виконується 80 хв. і включає наступні завдання:

1. Аудіювання і виконання завдань, спрямованих на контроль, розуміння тексту (текст 3-4 хв. звучання, 10 питань) (виконання 10 хвилин).
2. Письмо. Написання есе на тему актуальності наукового дослідження (8-10 речень) (виконання 15 хвилин).
3. Читання статті за фахом (2000 знаків) та Письмовий переклад цієї статті (виконання 45 хвилин).
4. Підготовка до Усного реферування уривку статті (1000 знаків) (виконання 10 хвилин).

Усна частина:

1. Усне реферування уривку статті.
2. Монологічне та діалогічне мовлення за темою дослідження (бесіда з екзаменаторами).

4. ЗМІСТ ЗАВДАНЬ

Матеріал вступного випробування містить лексико-граматичні одиниці та синтаксичні структури, засвоєні за програмою магістерської підготовки з іноземної мови за базовими напрямками навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського, які детально розглядаються у робочих програмах з іноземної мови кожного факультету (відповідає рівню B2).

I. Завдання на аудіювання дозволяє перевірити наступні мовленнєві вміння:

- розуміти в деталях розмови, які виходять за межі типового спілкування;
- розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході доповідей, лекцій, бесід, що за темою пов'язані з навчанням та спеціальністю.

II. Письмо перевіряє вміння :

- писати з високим ступенем граматичної, лексичної, синтаксичної коректності тексти на науково-професійні теми.

III. Завдання на читання та переклад тексту (2 тис. знаків) за 45 хвилин дозволяє перевірити вміння:

- розуміння складних автентичних текстів академічного та професійного характеру (статей зі спеціалізованих журналів);
- визначати позиції і точки зору в автентичних текстах, пов'язаних з навчанням та спеціальністю;
- розуміння деталей (наприклад функціонування обладнання);
- розпізнавати широкий діапазон термінології та скорочень з навчальної і професійної сфер;
- розрізняти різні стилістичні реєстри писемного мовлення.

Переклад перевіряє знання:

- граматичних структур, що є необхідним для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів в академічній та професійній сферах;
- правил англійського синтаксису;
- широкого діапазону словникового запасу (у тому числі термінології), що є необхідним в академічній та професійній сферах.

IV. Усне реферування тексту дає змогу перевірити вміння:

- розуміти основну ідею статті/тексту;
- визначати позицію і точку зору автора;
- використовувати базові засоби зв'язку для поєднання висловлювань у чіткій логічно об'єднаний дискурс.

V. Бесіда на тему дослідження дозволяє перевірити мовленнєві вміння говоріння.

Монологічне мовлення перевіряє вміння:

- продукувати чіткий монолог з широкого кола тем, пов'язаних зі спеціальністю.

Діалогічного мовлення перевіряє вміння:

- реагувати на основні ідеї та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час обговорень, що пов'язані з професійною діяльністю;

- спілкуватися з таким ступенем швидкості та спонтанності, який не завдає труднощів жодній із сторін спілкування;
- висловлюватися детально з широкого кола тем, виражати свою думку з певної проблеми, наводячи різноманітні аргументи «за» і «проти»;
- брати участь у діалозі з достатнім ступенем невимушеності та спонтанності, так, щоб відбулася природна інтеракція;
- аргументувати відносно актуальних тем в науковому та професійному житті;
- реагувати на позицію/точку зору співрозмовника.

5. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Початковий рейтинг вступника за екзамен розраховується виходячи із 100-бальної шкали. При визначенні загального рейтингу початковий рейтинг перераховується у 200-бальну шкалу за відповідною таблицею (п.4).

2. Питома вага кожного завдання в загальній оцінці наведена нижче:

Шкала оцінювання результатів виконання завдання 1 (аудіювання).

Кількість питань у цьому завданні – 10, **кількість балів – 20**, тобто цінність правильної відповіді на кожне питання становить 2 бали.

Шкала оцінювання результатів виконання завдання 2 (продуктивне письмо).

Оцінка за письмове мовлення визначається з урахуванням відповідності основним і додатковим критеріям. Основними критеріями сформованості вмінь іншомовної письмової комунікації виступають такі:

1. відповідність мовленнєвих дій комунікативному завданню в межах тематики або ситуації спілкування;
2. зв'язність (логічність) висловлювання;
3. достатня кількість фраз, побудованих за мовленнєвими моделями мови, яка вивчається;
4. повне виконання завдання протягом наданого часу.

Допоміжні критерії: різноманітність мовленнєвих моделей, що використовуються, та лексична варіативність мовлення.

Окремим критерієм виступає лексична і граматична правильність писемного мовлення.

Максимальна **кількість балів – 10**. Оцінювання писемного мовлення здійснюється за такою шкалою:

8 – 10 балів	Повна відповідність мовлення основним і додатковим критеріям. Допускаються 1-3 помилки лексично-граматичного характеру.
6 – 7 балів	Повна відповідність мовлення основним критеріям. Порухення додаткових критеріїв. Допускаються 3-5 помилок лексико-граматичного характеру.
4 – 5 балів	Відповідність мовлення основним критеріям. Допускаються 5-8 помилок лексико-граматичного характеру.
2 – 3 бали	Порухення основних критеріїв. Допускаються 8-10 помилок лексико-граматичного характеру.

Шкала оцінювання виконання завдання 3 (читання та письмовий переклад тексту за фахом – 2000 друк. знаків).

Кількість балів за завдання – 30. Оцінка за письмовий переклад тексту за фахом визначається наступним чином: Письмовий переклад:

28 – 30 балів	оцінюється правильно, точно розуміння тексту, його основних фактів та зв'язків між ними. Адекватний переклад рідною мовою з урахуванням лексико-стилістичних особливостей тексту. Допускається 1-3 помилки лексичного і граматичного характеру.
24 – 27 балів	оцінюється правильно, але недостатньо повне і точне розуміння тексту. Зрозумілі 75% основних фактів і зв'язків між ними. Прийнятний переклад рідною мовою з урахуванням лексико-стилістичних особливостей тексту. Допускається 4-6 помилок лексичного і граматичного характеру.
18 – 23 бали	оцінюється недостатньо правильно, неповне і неточне розуміння тексту. Правильний переклад і розуміння не менше 60% основних фактів і зв'язків між ними. Недостатньо адекватний, проте логічний переклад рідною мовою з частковим урахуванням лексико-стилістичних особливостей тексту за фахом. Допускається 7-8 помилок лексичного і граматичного характеру.

14 – 17 балів оцінюється неправильно, неповне і неточне розуміння основного тексту. Неадекватний переклад рідною мовою зумовлений нерозумінням тексту за фахом. Завдання виконано на 50 %.
Допускається 9-10 помилок лексичного і граматичного характеру.

**Шкала оцінювання результатів виконання завдання 4 (усне реферування).
Кількість балів за завдання – 10.**

Шкала оцінювання усної відповіді

Оцінка за усне мовлення визначається з урахуванням відповідності основним і додатковим критеріям. Ці критерії були зазначені вище.

Оцінювання усного мовлення здійснюється за тією ж шкалою, що і писемного мовлення.

Максимальна кількість балів – 30, а саме: за монологічне мовлення – 15;
за діалогічне мовлення – 15.

3. Таким чином, загальна максимальна сума кількості балів за всі завдання вступного випробування з іноземної мови складає **100 балів**.

Шкала оцінювання

95 – 100 балів	Відмінно
85 – 94 балів	Дуже добре
75 – 84 балів	Добре
65 -74 балів	Задовільно
60 – 64 балів	Достатньо
Менше 60 балів	Незадовільно

4. Сума балів за всі завдання вступного випробування переводиться до 200-бальної шкали згідно з таблицею:

Оцінка PCO	Бали 100...200	Оцінка PCO	Бали 100...200	Оцінка PCO	Бали 100...200	Оцінка PCO	Бали 100...200
60	100,0	70	125,0	80	150,0	90	175,0
61	102,5	71	127,5	81	152,5	91	177,5
62	105,0	72	130,0	82	155,0	92	180,0
63	107,5	73	132,5	83	157,5	93	182,5
64	110,0	74	135,0	84	160,0	94	185,0
65	112,5	75	137,5	85	162,5	95	187,5
66	115,0	76	140,0	86	165,0	96	190,0
67	117,5	77	142,5	87	167,5	97	192,5
68	120,0	78	145,0	88	170,0	98	195,0
69	122,5	79	147,5	89	172,5	99	197,5
						100	200,0

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступники допускаються до участі у вступному випробуванні за наявності оригіналу документа, що посвідчує особу, та перепустки за встановленою Приймальною комісією формою.

Під час виконання завдань 2 та 3 дозволено користування словниками (тільки друкованими).

Перескладання вступного випробування не допускається.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Тексти за фахом (за рекомендацією випускової кафедри).

Англійська мова:

2. Hewings M. *Advanced Grammar in Use: A Self-Study Reference and Practice Book for Advanced Learners of English* (3d edition). CUP, 2013. 304 p.
3. Hewings M. *Cambridge Academic English: an Integrated Skills Course for EAP* (Upper Intermediate). Cambridge University Press, 2012. 176 p.
4. Ibbotson M. *Cambridge English for Engineering*. CUP, 2010. 112 p.
5. McCarthy M. O'Dell F. *Academic Vocabulary in Use* / Michael McCarthy, Felicity O'Dell. CUP, 2008. 176 p.
6. Tamzen A. *Cambridge English for scientists*. CUP, 2011. 128 p.
7. Williams I. *English for Science and Engineering*. Heinle, Cengage Learning, 2007. 106 p.
8. Льченко О.М. *International Communication: Science, Technology, Education, Journalism (English-Ukrainian-Russian Dictionary) : Англо-українсько-російський словник міжнародної комунікації: наука, техніка, освіта, журналістика* (за заг. ред. к.філол.н., доц. Жалая В.Я.). 2-е вид., доопрац. К.: Видавниче підприємство «Едельвейс», 2016. 632 с.

Німецька мова:

2. Dieter Maenner. *Prüfungstraining DaF – B2: Goethe-Zertifikat B2 – Neubearbeitung – Übungsbuch mit Lösungsbeileger und Audio-Download*. Berlin: Cornelsen Verlag GmbH. 2018. 161 S.
3. Dreyer H., Schmitt R. *Lehr – und Übungsbuch der deutschen Grammatik (Neubearbeitung)*. Ismaning: Hueber Verlag, 2009. 391 S.
4. Ehlich K., Steets A. *Wissenschaftlich schreiben – lehren und lernen*. Berlin: Gruyter, 2003. 125 S.
5. Graefen G., Moll M. *Wissenschaftssprache Deutsch: lesen – verstehen – schreiben. Ein Lehr- und Arbeitsbuch*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2011. 181 S.
6. Lange, Ulrike: *Fachtexte lesen – verstehen – wiedergeben*. Paderborn: Schöningh, 2013. 150 S.
7. Stary, Joachim, Franck, Norbert: *Die Technik wissenschaftlichen Arbeitens. Eine praktische Anleitung*. Stuttgart: Schöningh, 2011. 307 S.

8. Steinmetz Maria, Dintera Heiner. Deutsch für Ingenieure: ein DaF-Lehrwerk für Studierende ingenieurwissenschaftlicher Fächer. Wiesbaden: Springer Vieweg, 2014. 395 S.

Французька мова:

2. Александровская Е. Lire et résumer: Пособие по реферированию на французском языке. М.: Нестор Академик, 2011. 270 с.
3. Краинская Л.А. Грамматические трудности французской научной литературы. С-П.: Наука, 1995. 216 с.
4. Краинская Л.А. Упражнения на лексические трудности французской научной литературы. Л.: Наука, 1978. 103 с.
5. Пронина И.В. Французско-русский словарь-минимум общенаучной лексики. М.: Российская академия наук, кафедра иностранных языков, 1999. 256 с.
6. Abbadie C., Chevelon B., Morsel M.-H. L'expression française écrite et orale. Presses universitaires de Grenoble, 2008. 123 pp.
7. Chevelon B., Morsel M.-H. Le résumé – le compte rendu. La synthèse. PUG, 2002. 76 pp.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Галина МІХНЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської мови технічного спрямування №1